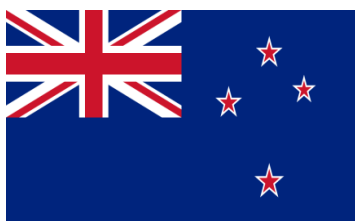

ZWIĄZEK AUSTRALIJSKI
Informacja o stosunkach gospodarczych z Polską

1. Informacje ogólne

Powierzchnia	7.741.220 km ²
Ludność:	27,400 mln
Podział administracyjny	6 stanów i 2 terytoria specjalne
Religia	43,9% - chrześcijanie, 38,9% - bez wyznania, 3,2% - muzułmanie, 2,7% - hinduiści, 2,4% - buddyści
Stolica	Canberra (478 tys.)
Ustrój	monarchia konstytucyjna
Waluta	dolar australijski (AUD)
Głowa państwa (Król W. Brytanii)	Karol III
Gubernator Gen. reprezentujący Króla	Samantha Mostyn
Szef rządu (premier)	Anthony Albanese
Minister Handlu i Turystyki	Don Farrell
Rozwoju Międzynarodowego i Małych Przedsiębiorstw	Dr Anne Aly
Ambasador Australii w Polsce	Benjamin Hayes
Ambasador RP w Australii	Marcin Kawałowski, Chargé d'Affaires ad interim

2. Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne

Wskaźniki	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025*	2026**
PKB całkowity (mld USD)	1 294	1 343	1 360	1 660	1 730	1 740	1 800	1 770	1 840
PKB na 1 mieszkańca (PPP) (tys. USD)	51,47	52,50	51,83	56,91	61,96	64,76	66,63	68,50	70,59
PKB (wzrost w %)	2,8	1,8	-2	5,4	4,1	2,1	1	1,6	2,1
Inflacja (w %)	1,9	1,6	0,9	2,8	6,6	5,6	3,2	2,5	3,5
Stopa bezrobocia (w %)	5,3	5,2	6,5	5,1	3,7	3,7	4	4,3	4,5
Eksport towarów (mld USD)	256,57	270,26	247,16	342,04	410,25	369,24	340,86	bd	bd
Import towarów (mld USD)	235,63	221,53	210,21	261,59	309,30	287,86	296,48	bd	bd

3. Podstawowe informacje, sytuacja gospodarcza Australii

Australia jest formalnie monarchią konstytucyjną, której głową państwa jest król Karol III reprezentowany przez gubernatora generalnego. Realną władzę wykonawczą sprawuje jednak rząd na czele którego stoi premier. Władzę ustawodawczą sprawuje dwuizbowy parlament (Senat i Izba Reprezentantów), a wymiar sprawiedliwości składa się z Federalnego Sądu Najwyższego, Sądu Federalnego oraz stanowych sądów najwyższych i terytorialnych.

Każdy stan w Australii posiada własną konstytucję, organ ustawodawczy i rząd, na czele którego stoi premier lub w przypadku terytoriów Chief Minister. Stany posiadają władzę legislacyjną praktycznie w większości obszarów, natomiast rząd federalny decyduje o kluczowych dla kraju kwestiach, takich jak: stosunki polityczne i gospodarcze Australii z innymi krajami, podatki federalne, obronność, waluta i inne.

Australia jest czternastą największą gospodarką na świecie z PKB przekraczającym 1,77 trylionu USD. W ostatnich dwudziestu latach PKB wzrósł trzykrotnie. Od końca 1991 r. gospodarka generowała pozytywny wzrost gospodarczy i rosła najszybciej spośród gospodarek wysoko rozwiniętych.

Do 2019 r. łącznie Australia odnotowywała nieprzerwany od 28 lat wzrost PKB., średnio na poziomie 3,2% w skali roku. W 2019 r. gospodarka Australii znacząco zwolniła, a pandemia zakończyła najdłuższy okres nieprzerwanego wzrostu gospodarczego. Od 2021 do 2024 r. PKB Australii zaczęło rosnąć osiągając średnio poziom 2,8% w skali roku. Gospodarka oparta jest głównie na sektorze usług (70% PKB, zatrudniając ponad 11,5mln osób), przemyśle (26% PKB) i rolnictwie (3% PKB). Najważniejszą kategorią australijskiego eksportu są zasoby naturalne i energetyczne, kluczowe pozycje to: rudy żelaza, węgiel kamienny, złoto i gaz ziemny. Australia jest również czołowym producentem cynku, ołowiu, niklu, uranu, boksytu, diamentów, opalu, aluminium. Zasoby naturalne odpowiadają za 7% PKB. W czołówce australijskich produktów eksportowych znajduje się również mięso i podroby jadalne. Australię zamieszkuje ponad 27 milionów osób. 85% populacji mieszka w odległości około 50 km od wybrzeża.

Polityka zagraniczna rządu skoncentrowana jest w regionie Azji i Pacyfiku. Pomimo tego, Australia jest żywotnie zainteresowana rozwijaniem współpracy gospodarczej, naukowo-technicznej i inwestycyjnej z Unią Europejską.

Australia ma obecnie 18 umów o wolnym handlu z 30 gospodarkami partnerskimi, obejmujących 78% dwustronnego handlu towarami i usługami. Aktywnie angażuje się w regionalne i wielostronne formaty ekonomiczne, aby wspierać otwarty handel i wysiłki na rzecz rozwiązania wyzwań handlowych.

4. Ramy prawno-traktatowe współpracy gospodarczej Polska-Australia

- Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Australią w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji, podpisana w Canberze 7 maja 1991 roku (Dz.U. z 1992, Nr 39, poz. 166);
- Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Australią w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu, sporządzona w Canberze 7 maja 1991 roku (Dz.U. z 1992, Nr 41, poz. 177);
- Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Australią o zabezpieczeniu społecznym oraz Porozumienie Administracyjne do Umowy podpisane w Warszawie 7 października 2009 roku (Dz.U. nr 172 z 2010 r.);
- Porozumienie między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Związku Australijskiego w sprawie wydawania wiz uczestnikom Programu „Zwiedzaj i Pracuj”, podpisane w Warszawie w dniu 28 marca 2014 roku (M.P. z 2014 poz. 872).

5. Wymiana handlowa Polski z Australią

Obroty towarowe Polski z Australią w latach 2018-2024 (w mln USD)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024/2023
Eksport	660,74	715,01	931,18	1 175,74	1 045,08	1 050,66	1 033,5	-2%
Import	495,45	613,45	317,02	555,12	1 435,67	608,19	178,45	- 70%
Obroty	1 156,19	1 328,46	1 248,2	1 730,86	2 480,75	1 658,85	1 211, 95	-27%
Saldo	165,29	101,56	614,16	620,62	-390,59	442,47	855,05	x

Źródło: Opracowanie DHM MRiT na podstawie danych GUS,

W obrotach z Australią nie ma jednoznacznej tendencji. W jednym roku eksport/import może szybko rosnąć, by w kolejnym notować spadki. Takie duże wahania dynamik są charakterystyczne dla rynków, z którymi notujemy niewielkie w ujęciu wartościowym obroty towarowe.

W całości obrotów handlowych Polski udział Australii jest znikomy i w 2024 r. wyniósł 0,27% polskiego eksportu i 0,05% importu.

W 2024 r. obroty towarowe Polski z Australią zmniejszyły się o niemal 27% za co w głównej mierze odpowiada spadek importu. Ma to związek z zaprzestaniem sprowadzania australijskiego węgla, który w 2022 r. i 2023 r. stanowił alternatywę dla surowca z Rosji po wprowadzeniu embarga.

Polski eksport do Australii w 2024 r. odnotował nieznaczny spadek w stosunku do poprzedniego roku, niemniej na przestrzeni ostatnich lat utrzymuje się na zbliżonym, stabilnym poziomie.

W 2024 r. w polskim eksporcie dominowały reaktory jądrowe, kotły, maszyny i urządzenia mechaniczne (kod HS 84, 126,5 mln USD, 12% eksportu), perły naturalne, kamienie szlachetne i metale szlachetne (kod HS 71, 111,05 mln USD, 11% eksportu), pojazdy nieszynowe oraz ich części (kod HS 87 98,85 mln USD, 10% eksportu).

W 2024 r. z Australii importowaliśmy przede wszystkim paliwa mineralne, oleje i produkty do ich destylacji (kod HS 27, 44 mln USD, 25% importu), przyrządy i aparatura, optyczne (kod HS 90, 26 mln USD, 15% importu), maszyny i urządzenia elektryczne oraz ich części (kod HS 85, 21 mln USD, 12% importu).

Z wyjątkiem 2022 roku utrzymujemy dodatnie saldo obrotów handlowych z Australią. Warto również zwrócić uwagę, że w ostatnich latach polski eksport do Australii osiągał wartości wyższe w porównaniu do tego, który trafiał do Rep. Korei oraz Japonii, czyli strategicznych azjatyckich partnerów z którymi częstotliwość kontaktów na szczeblu rządowym i wszelkich dwustronnych wydarzeń biznesowych jest zdecydowanie wyższa. Wśród największych partnerów w regionie Azji-Pacyfiku większy eksport odnotowujemy jedynie do Chin.

6. Współpraca inwestycyjno-kapitałowa

Według danych NBP w 2023 r. odnotowano napływ kapitału z Australii do Polski w wysokości 22 mln USD. Stan zobowiązań z tytułu australijskich BIZ w Polsce na koniec 2023 r. wyniósł 263,1mln USD.

W Polsce obecnych jest kilkadziesiąt przedsiębiorstw australijskich, w tym takie firmy jak: Macquarie Infrastructure and Real Assets (infrastruktura), Bravura Solutions Limited (oprogramowanie komputerów, consulting), Balamara Resources, Linc Energy Ltd, Prairie Mining Limited (sektor wydobywczy), ResMed (technologie medyczne) i in.

Przedsiębiorstwa z kapitałem australijskim, są to inwestorzy, dystrybutorzy i importerzy działający m.in. w sektorze logistycznym, wydobywczym, usług finansowych, sektorze dóbr konsumpcyjnych i energii, jednak w **większości są to inwestycje dokonywane przez zagraniczne spółki zależne firm australijskich**. Inne formy obecności przedsiębiorców australijskich na polskim rynku, to działalność oparta na systemach franczyzowych i współpraca w obszarze szkolnictwa za pośrednictwem biur agentów edukacyjnych.

W styczniu 2018 r. UOKIK wydał zgodę na przejęcie wielkopolskiej sieci telekomunikacyjnej Inea przez australijski fundusz inwestycyjny Macquarie European Infrastructure Fund 5 (MEIF5) zarządzany przez Macquarie Infrastructure and Real Assets (MIRA). Macquarie Infrastructure and Real Assets zapowiada, że będzie wspierał Ineę w dalszym rozwoju, m.in. w rozbudowie infrastruktury

światłowodowej w ramach unijnego Programu Polski Cyfrowej 2014-2020 oraz wyjściu z działalnością poza Wielkopolskę.

Polskie inwestycje w Australii ograniczone są głównie do sektora wysokich technologii. W Australii działają takie polskie firmy jak: Conbelts (przedstawicielstwo polskiej firmy z branży górniczej), Comarch, Hicron, Inglo. **Stan należności z tytułu polskich bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Australii na koniec 2023 r. wyniósł 3,6 mln USD. W tym samym czasie Polska wycofała z Australii 900 tys. USD.**

7. Dostęp do rynku Australii

Rynek australijski jest generalnie otwarty i konkurencyjny, nie licząc znaczących ograniczeń taryfowych i pozataryfowych w eksporcie wielu towarów rolnych.

Należy zwrócić uwagę, że oprócz przepisów federalnych, każdy stan ma własne, często wcale nie „kompatybilne” przepisy dopuszczające produkty do rynku – fitosanitarne, zdrowotne, bezpieczeństwa produktów, etykietowania, opodatkowania itp.

Rynek stanowi 23,5 mln konsumentów, rozlokowanych w kilku skupiskach ludzkich na wybrzeżu dookoła kontynentu australijskiego. To determinuje warunki prowadzenia biznesu - znaczne odległości pomiędzy skupiskami konsumenckimi, różne przepisy, słaba lub nieobecna infrastruktura drogowa pomiędzy poszczególnymi stanami.

Dla australijskiego urzędu podmiotem/partnerem jest zawsze miejscowy podmiot australijski – importer – i to on załatwia z władzami celnymi wszelkie formalności, on odpowiada za właściwą klasyfikację celną sprowadzanych produktów, opłaty i wynikające z tego tytułu konsekwencje.

Importer przekazuje swojemu dostawcy zagranicznemu wszelkie informacje dotyczące wymogów importowych i wymaganych opłat niezbędnych do właściwej kalkulacji ceny towaru. Bez importera (miejscowej firmy bądź ew. australijskiego rezydenta) nie można wprowadzić żadnych towarów na obszar celny Australii.

Czynnikami utrudniającymi dostęp do lokalnego rynku dla polskich firm są m.in.: odległość geograficzna, ograniczony dostęp do bezpośrednich odbiorców z uwagi na częstą praktykę importerów utrzymywania relacji biznesowych i dostaw wyłącznie za pośrednictwem zamorskich agentów, słabo rozwinięta, ze względu na rozmiar kraju, wewnętrzna sieć infrastrukturalna, skupienie ludności w kilku znacznie od siebie oddalonych największych aglomeracjach miejskich, federalna struktura państwa i administracji z często odrębnymi dla poszczególnych stanów regulacjami administracyjnymi i gospodarczymi, restrykcyjne procedury i przepisy wizowe, graniczne i fitosanitarne.

Z drugiej strony czynnikami ułatwiającymi dostęp do rynku Australii jest coraz większa i pozytywna rozpoznawalność Polski i polskich produktów w tym kraju, przynależność Polski do jednolitych struktur gospodarczych UE, podobna polityka pro-biznesowa i ochrony środowiska Polski i Australii oraz coraz większa aktywność polityczno-gospodarcza we wzajemnych relacjach.

W przypadku Australii inicjatywę wejścia na rynek należy rozpocząć od podstaw, tj. od prezentacji polskiej oferty na właściwych, specjalistycznych targach branżowych, skupiających profesjonalistów oraz konsumentów licznie je odwiedzających. Udział w targach mógłby być pierwszym krokiem do rozpoznania możliwości i warunków rynkowych w tym kraju.

8. Umowa o wolnym handlu UE – Australia

Prace nad mandatem negocjacyjnym umowy o wolnym handlu UE-Australia trwały od września 2017. 22 maja 2018 r. Rada Unii Europejskiej, przy poparciu Polski, przyjęła decyzję upoważniającą Komisję Europejską do rozpoczęcia negocjacji umowy o wolnym handlu między UE a Australią i Nową Zelandią. W ramach prac nad wytycznymi dla Komisji Europejskiej na te negocjacje Polska zabiegała o właściwe zapisy, w tym np. uwzględnienie wrażliwości unijnego sektora rolno-spożywczego oraz konieczność szczególnego jego traktowania podczas negocjacji. Stosowne zapisy, przyjęte przez Radę UE, znalazły się w tych wytycznych.

Negocjacje umowy o wolnym handlu z Australią rozpoczęły się w lipcu 2018 roku. Do tej pory odbyło się piętnaście rund negocjacyjnych, a w czerwcu i lipcu 2023 roku zaczęły się rozmowy na poziomie politycznym. UE miała nadzieję na sfinalizowanie negocjacji podczas spotkania w Osace, które miało miejsce 29-30 października 2023 roku. Niestety, **negocjacje załamały się w ostatniej chwili**, gdy

minister handlu Australii, Don Farrell, poinformował, że premier Australii uznał, iż zaproponowane warunki nie mogą być obronione przed interesariuszami.

Wnioski Australii dotyczące dostępu do rynku dla wołowiny i cukru były 2-3 razy wyższe niż te, które omawiano wcześniej. To zaskoczyło uczestników, ponieważ wcześniej poczyniono znaczny postęp. Pomimo postępów w rozmowach, pozostawały kluczowe kwestie do rozwiązania, w tym:

- Mobilność profesjonalistów z UE: Australia musi usunąć wymóg testu rynku pracy dla europejskich specjalistów.
- Ochrona oznaczeń geograficznych: Australia musi zapewnić pełną ochronę dla oznaczeń geograficznych UE.
- Dostęp do energii i surowców: UE oczekuje współpracy w zakresie zróżnicowania dostaw energii.
- Podatek od luksusowych samochodów: UE domaga się wyższych progów zwolnienia podatkowego.

Pomimo rozczarowania zakończeniem rozmów w Osace, Komisja Europejska zadeklarowała gotowość do kontynuacji negocjacji, a jej drzwi pozostają otwarte dla dalszych rozmów. UE przedstawiła Australii znaczącą ofertę dostępu do rynku rolniczego, wartą ponad miliard dolarów australijskich rocznie. Oferta ta obejmowała zniesienie wysokich cef na wiele produktów, co stanowiło istotny krok w kierunku zakończenia negocjacji.

UE żałuje załamania rozmów i podkreśla postęp osiągnięty w poprzednich tygodniach. Obie strony mają świadomość wzajemnych interesów w zakresie dostępu do rynku rolniczego. Australia musi uwzględnić wielkość rynku usług UE, co ma istotne znaczenie dla przyszłych negocjacji.

9. Działania na rzecz rozwoju dwustronnej współpracy gospodarczej

W sierpniu 2018 r. odbyła się pierwsza, historyczna, wizyta Prezydenta RP w Australii i Nowej Zelandii. Ze strony Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii w delegacji uczestniczył pan Tadeusz Kościński, Podsekretarz Stanu. W kwestiach gospodarczych poruszane były tematy współpracy inwestycyjnej, IT/Fintech, współpracy w sektorze obronnym i bezpieczeństwa, górnictwa i technologii pro-środowiskowych. Prezydentowi towarzyszyła także delegacja wiceministra energii Grzegorza Tobiszowskiego oraz polskich firm i instytucji z branży energetycznej (JSW, Gaz System, Polskie LNG, Famur, BGK, GIG, WUG). **Podczas wizyty miało miejsce otwarcie biura ZBH PAIH w Sydney** oraz spotkanie z inwestorami australijskimi.

W czerwcu 2025 r. odbyła się misja Europejsko-Australijskiej Rady Biznesu do Polski. Delegaci spotkali się z przedstawicielami Ministerstwa Rozwoju i Technologii i PAIH-u na czele z Wiceministrem Michałem Jarosem. Celem tej misji było omówienie perspektyw politycznych i gospodarczych Europy, wspólnych interesów i wyzwań w globalnym środowisku handlu i inwestycji, relacji z głównymi partnerami gospodarczymi, takimi jak Chiny i USA. Poprzednia misja EABC do PL odbyła się w 2014 r. – obejmowała spotkania m.in.: z wicepremierem, ministrem gospodarki J. Piechocińskim, wiceministrem MSZ, Prezesem NBP.

10. Polskie przedstawicielstwa dyplomatyczne i handlowe w Australii

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Canberze

Chargé d’Affaires ad interim Marcin Kawałowski
7 Turrana Street, Yarralumla ACT 2600 Australia
tel: (+61-2) 6272 1000
fax: (+61-2) 6273 3184
tel. dyżurny: (+61) 411 540 466
e-mail: canberra.amb.sekretariat@msz.gov.pl
tel. dyżurny: (+61) 411 540 466
e-mail dyżurny: canberra.wk.dyżurny@msz.gov.pl

Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Sydney

Konsul Generalny Piotr Rakowski
Australia, Sydney, 10 Trelawney Street, Woollahra NSW 2025
tel.: +61 2 9302 5000
faks: (+61 2) 9327 2216
e-mail: sydney.kg.sekretariat@msz.gov.pl
www.sydney.msz.gov.pl

tel. dyżurny: (+61) 419 488 677
e-mail dyżurny: sydney.kg.dyżurny@msz.gov.pl

Konsulat RP w Brisbane

Konsul Honorowy dr Theresa Elizabeth Lauf (język konsula: polski, angielski)
Australia, Brisbane, 758 Robinson Road West, Aspley, QLD 4034
tel.: (+61-7) 3262 1310
tel. kom.: (+61) 413 254 369
faks: (+61-7) 3263 1415
e-mail: polishconsulbrisbane@gmail.com

Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Melbourne

Honorowy Konsul Generalny Andrzej Soszyński (język konsula: polski, angielski)
adres: 80 South Road, Brighton, Vic, 3186
telefon: +61 0 402 003 006
e-mail: andrzejsoszynski@polishconsulatevic.net

Konsulat RP w Hobart

Konsul Honorowy Ed Kremzer (język konsula: polski, angielski)
adres: 7 Waverley Ave., Mt. Stuart Tasmania 7000
tel.: +61 3 62281040
tel. dyżurny: +61 417340131
e-mail: polishconsultas@gmail.com
język konsula: polski, angielski

Konsulat RP w Madangu (Papua-Nowa Gwinea)

Konsul Honorowy Jan Czuba
adres: : Madang 511, Papua New Guinea
adres korespondencyjny: PO Box 483, Madang 511
telefon: +675 422 2937 lub +675 422 1135
faks: +675 422 2853
e-mail: janczuba@icloud.com

Zagraniczne Biuro Handlowe PAIH w Sydney

Kierownik biura - Rafał Jarosz
tel.: +61 411 841 141
e-mail: rafal.jarosz@paih.gov.pl
www.australia.trade.gov.pl

11. Australijskie placówki dyplomatyczne i handlowe w Polsce

Ambasada Australii w Warszawie

Ambasador Benjamin Hayes
Rondo ONZ 1
Budynek Rondo 1, 8 piętro
00-124 Warszawa
Telefon: +48 22 521 3444
Fax: +48 22 521 3443

Austrade Warsaw

Australian Embassy, Rondo ONZ 1, 8th floor, 00-124 Warsaw, Poland
Tel: +48 22 526 4930
Fax: +48 22 627 3505
Email: warsaw@austrade.gov.au

Opracowano w Departamencie Handlu i Współpracy Międzynarodowej Ministerstwa Rozwoju i Technologii na podstawie danych: MRiT, MSZ, GUS, NBP, MFW, OECD, ABS; sierpień 2025 r.